

Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaaliturva- ja vakuutusosasto
Hallitusneuvos Erik Strömberg

Kirjallinen asiantuntijalausunto 23.4.2020

Asia: HE 28/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle Suomen Pankin henkilöstön eläketurvaa ja sen toimeenpanoa koskeviksi laeiksi

Esityksessä ehdotetaan, että Suomen Pankin henkilöstöä koskevien työeläkeasioiden toimeenpano siirrettäisiin Kevan hoidettavaksi. Samalla Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan sisällöstä säädettäisiin Suomen Pankin eläkesäännön sijaan julkisten alojen eläkelaisissa. Esityksellä ei olisi vaikutusta eläkkeiden rahoitukseen eikä eläke-etuuksiin. Suomen Pankki rahoittaisi siten eläkkeensä kuten nykyäänkin.

Kevalle siirtyisi Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan toimeenpanoon liittyvä toimivalta. Keva huolehtisi kaikista Suomen Pankin henkilöstön eläkkeisiin liittyvistä toimeenpanotehtävistä. Näitä tehtäviä ovat muun muassa henkilöasiakkaiden ennakkopalvelut, eläkehakemusten käsittely ja eläkepäätösten antaminen sekä eläkkeiden maksaminen. Keva hoitaisi myös aktuaaripalvelut. Suomen Pankki maksaisi Kevalle eläketurvan hoidosta omakustannushintaisen korvauksen.

Valtiokonttori hoiti Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan toimeenpanon vuosina 2005–2010. Suomen Pankin eläketurvan toimeenpanon on hoitanut yksityinen palveluntuottaja vuodesta 2011 alkaen. Palveluntuottaja ilmoitti keväällä 2019, ettei se voi tuottaa eläkepalveluita nykyisellä palvelu- ja toimintamallilla Suomen Pankille enää vuoden 2020 jälkeen. Tämän jälkeen päädyttiin siihen, että järkevin vaihtoehto Suomen Pankin eläkkeiden toimeenpanon hoitamiseen on niiden siirtäminen Kevan hoidettavaksi. Koska kaikki julkisen alan eläkejärjestelmät, joita Keva hoitaa, ovat julkisen alan eläkelain mukaisia, päätettiin myös Suomen Pankin henkilöstö siirtää julkisen alan eläkelain piiriin.

Keva on käytännössä ainoa taho, joka voi hoitaa Suomen Pankin eläketurvan toimeenpanon. Julkisen alan eläkejärjestelmissä on historian osalta erilaiset eläke-etuudet kuin yksityisellä alalla. Siksi niitä on yksityisen alan tietojärjestelmillä hankala hoitaa. Tämän takia nykyinen palveluntuottaja oli ainoa, joka esitti 2010 tarjouksen Suomen Pankin eläkkeiden hoitamisesta. Nykyinen palveluntuottaja ilmoitti viime vuonna, että se ei enää kykene hoitamaan asiaa tai ainakin kustannukset nousevat reilusti. Kuvaa-vaa asiassa on se, että nykyisen palveluntuottajan lasku on 500 000 euroa vuodessa (joka sekään ei enää riittäisi). Keva kykenee hoitamaan asian 250 000 eurolla vuodessa.

Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä yhdessä valtiovarainministeriön kanssa. Valmisteluun ovat osallistuneet Suomen Pankki, Keva ja Eläketurvakeskus. Suomen Pankki on valmistelun kuluessa neuvotellut henkilöstönsä kanssa.

Esityksen vaikutukset kohdistuvat pelkästään Suomen Pankin työeläketurvan toimeenpanoon ja hallintoon. Vuosina 2015–2019 Suomen Pankin eläkejärjestelmän toimeenpanon kustannukset ovat olleet keskimäärin noin 500 000 euroa vuodessa. Kevassa näiden toimeenpanosta aiheutuisi noin 250 000 euron vuotuiset kustannukset sekä noin 500 000 euron siirtymävaiheen kustannukset. Suomen Pankille syntyisi täten siirtymävaiheen jälkeen noin 250 000 euron vuotuinen säästö. Esityksellä ei ole muita mainittavia vaikutuksia. Muutaman henkilön työtehtävät Suomen Pankissa ja Kevassa muuttuvat.

Kaikki lausunnonantajat kannattivat esitystä tai eivät ottaneet esitykseen kantaa.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1.1.2021.